

Gebruik groene gewasbeschermingsmiddelen sterk toegenomen

NEFYTO PRESENTEERT GRAADMETER GROENE GEWASBESCHERMING

In de periode 2008-2018 is het gebruik van groene gewasbeschermingsmiddelen in Nederland met meer dan 65 procent toegenomen, zo blijkt uit de afzetcijfers waarop de Graadmeter Groene Gewasbescherming is gebaseerd. Dit instrument is recent door Nefyto ontwikkeld en gepresenteerd tijdens de jaarvergadering op 12 december 2019. De toename in gebruik werd al vermoed en dit wordt nu bevestigd en gekwantificeerd.

Waarom deze Graadmeter?

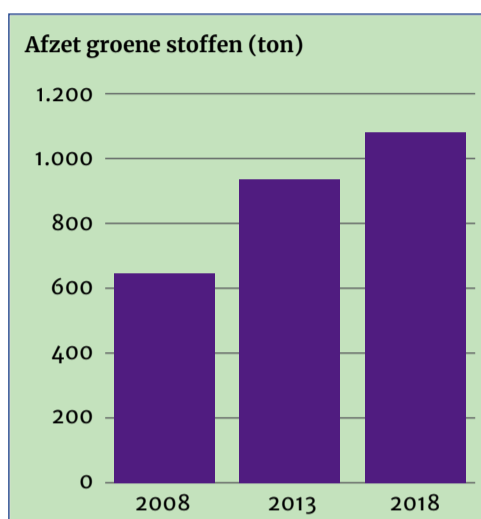
Groene gewasbeschermingsmiddelen staan de laatste jaren sterk in de maatschappelijke belangstelling. De bij Nefyto aangesloten bedrijven zijn dan ook zeer actief om groene gewasbeschermingsmiddelen te ontwikkelen en tot de markt toegelaten te krijgen. In hoeverre worden deze producten nu ook meer toegepast door boeren en tuinders? Tot voor kort was het moeilijk om dit te meten. Dit komt bijvoorbeeld doordat er verschillende definities worden gehanteerd.

Nefyto vindt het van belang dat de discussie over gewasbescherming helder en gebaseerd op feiten wordt gevoerd. Via de Graadmeter Groene Gewasbescherming wil Nefyto de implementatie van groene gewasbescherming inzichtelijk maken. Het voornemen is om de Graadmeter regelmatig te updaten.

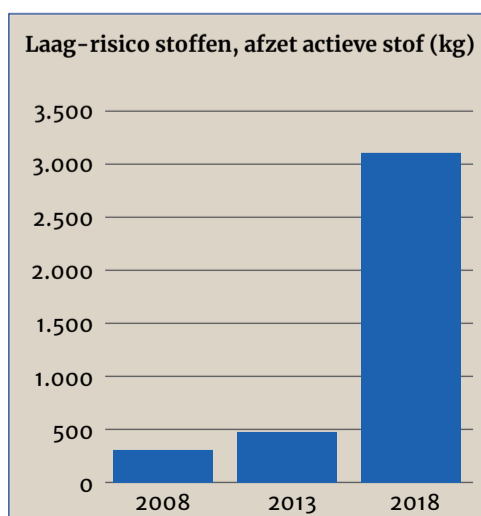
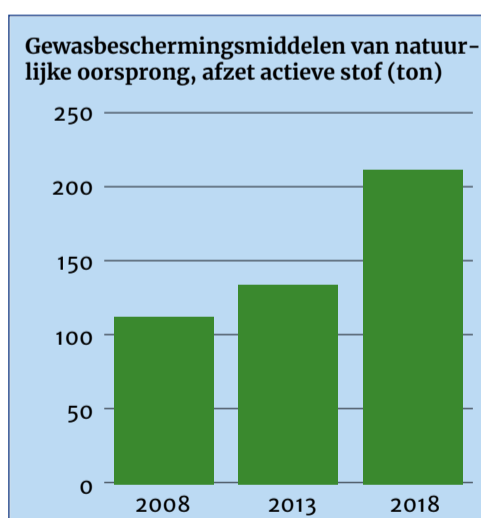
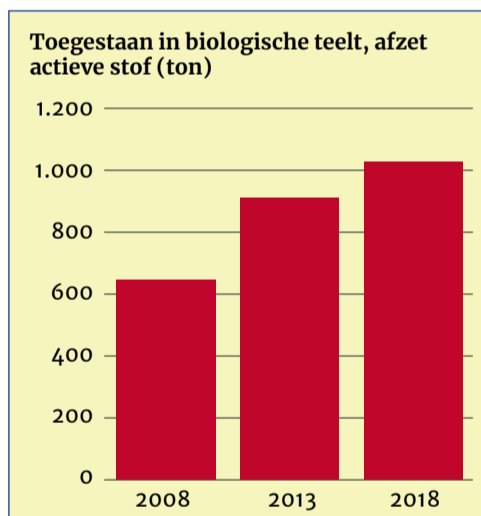
De Graadmeter is gebaseerd op de afzetcijfers zoals die worden verzameld door Fytostat. Hierbij zijn bijna alle Nefyto-deelnemers aangesloten. Nefyto staat open voor de toetreding van nog meer deelnemende bedrijven aan de Graadmeter. Voor het samenstellen van de Graadmeter heeft Nefyto een aantal keuzes gemaakt. Nefyto staat open voor gesprek hierover.

Sterke toename in gebruik

Bijgaande grafieken laten zien dat de afgelopen tien jaar (2008-2018) het gebruik van groene gewasbeschermingsmiddelen sterk is toegenomen en wel met meer dan 65 procent over het totaal. Deze toename is voor een belangrijk deel te danken aan de inspanning van de gewasbeschermingsbedrijven, die sterk inzetten op de ontwikkeling en registratie van groene middelen.

Bovenstaand de totale afzet van groene middelen (uitgedrukt in kilogram/ton actieve stof) en onderstaand per groep. In de digitale uitgave van Nefyto Bulletin treft u meer gedetailleerde informatie aan over deze grafieken.

Wat verstaat Nefyto onder groene gewasbeschermingsmiddelen?

Groene gewasbeschermingsmiddelen: wat wordt hieronder precies verstaan? Er doen veel namen, beschrijvingen en definities de ronde voor deze specifieke groep middelen. Voor de Graadmeter Groene Gewasbescherming rekent Nefyto de volgende drie groepen tot groene gewasbeschermingsmiddelen:

- Middelen die gebruikt mogen worden in de biologische teelt. Deze staan vermeld op de Inputlijst van SKAL (in Nederland de toezichthouder voor biologische producten), gebaseerd op de Europese lijst van toegestane stoffen voor de biologische teelt. Deze middelen worden ook gebruikt in gangbare teelten. Nefyto rekent deze middelen tot de groene gewasbeschermingsmiddelen, in navolging van het duurzame imago van de biologische teelt. Overigens hebben niet alle middelen uit deze groep een laag risico voor mens en milieu.
- Gewasbeschermingsmiddelen van natuurlijke oorsprong. Tot deze groep rekent Nefyto gewasbeschermingsmiddelen met als actieve component: micro-organismen, virussen, plantenextracten, feromonen en overige gewasbeschermingsmiddelen met natuurlijke stoffen.

- Middelen waarvan de actieve stof door de EU als laag-risico stof is erkend en die door het Ctgb als laag-risico middel zijn toegelaten.

Goed om te weten:

- Een middel kan in meerdere van de drie bovengenoemde groepen vallen.
- Alleen middelen voor professioneel gebruik zijn meegeteld.
- Stoffen waarvan de chemische structuur lijkt op, of is afgeleid van een natuurlijke stof zijn niet meegeteld.
- Het verschil in afzet tussen de groep middelen die gebruikt mogen worden in de biologische teelt en de groep middelen van natuurlijke oorsprong wordt in belangrijke mate bepaald door de afzet van paraffineolie.
- In de Graadmeter Groene Gewasbescherming zijn vooralsnog slechts drie middelen en drie actieve stoffen met een laag risico opgenomen. In de EU zijn dertien actieve stoffen toegelaten als laag-risico.
- De lijsten stoffen in de diverse groepen zijn te vinden op de website van Nefyto

Groot potentieel

In de Toekomstvisie gewasbescherming 2030 is vastgesteld dat gewerkt wordt aan verbetering van het toelatingssysteem in Europa, om daarmee investeringen in de markttoegang van innovatieve gewasbeschermingsmiddelen (zoals laag-risico middelen) te stimuleren. Dit onder meer door het optimaliseren van procedures, kostenreductie en een op risico gebaseerde toelatingsbeoordeling en besluitvorming.

Inmiddels zijn er diverse actieve stoffen bestemd voor groene middelen door de EU goedgekeurd. Dat creëert een groot potentieel aan middelen, waarvan nog maar een deel is toegelaten in Nederland.

Kilogram als gekozen eenheid

De groep groene gewasbeschermingsmiddelen is divers. Dat blijkt onder meer uit de wijze waarop het gehalte van het product wordt uitgedrukt. Voor veel middelen wordt gram per liter of gram per kilogram gehanteerd. Maar bij micro-organismen spreekt men bijvoorbeeld over CFU/G (colony forming units per gram) en bij virussen wordt een schatting van het aantal virussen per liter gegeven. En dan is er nog IU/mg (International Unit per milligram). Nefyto heeft ervoor gekozen om voor de Graadmeter Groene Gewasbescherming kilogram actieve stof als eenheid te hanteren. Dit ten behoeve van de eenduidigheid.

Goed om te beseffen is dat de mate waarin groene middelen worden gebruikt niet rechtstreeks te vertalen is naar milieubelasting. Om de milieubelasting van een gewasbeschermingsmiddel te meten, wordt nu de zogeheten Milieu-Indicator ontwikkeld (zie pagina 2 en 3 in dit Nefyto Bulletin). De milieubelasting door een actieve stof wordt bovendien niet alleen bepaald door de intrinsieke eigenschappen van een stof, maar ook door de wijze van toepassing.

Nefyto Visie en Ambitie

Duurzaam en helder naar de toekomst. Dat is de visie en ambitie van Nefyto. De vier pijlers van de ambitie zijn Vernieuwend, Verantwoord, Verbindend en Verhelderend.

'Duurzaamheid in het hart van ons bedrijf'

Nefyto en de aangesloten bedrijven vinden duurzaamheid een belangrijk thema. Dat uit zich onder meer in het feit dat een groeiend aantal Nefyto-deelnemers medewerkers heeft voor wie duurzaamheid een belangrijk onderdeel van hun werk is. In de rubriek Visie en Ambitie een korte serie interviews met deze medewerkers. Te beginnen met Hanneke Verhelst, werkzaam bij Syngenta.

Hanneke Verhelst: "De toekomst van ons bedrijf ligt in het verder verduurzamen van de land- en tuinbouw."

Hanneke Verhelst studeerde internationale betrekkingen in Groningen. Ze werkte daarna op een ambassade, bij een communicatiebureau, bij een biofarmaceutisch bedrijf en maakte van daaruit de stap naar gewasbescherming. Sinds ruim twee jaar is ze Head Business Sustainability bij Nefyto-deelnemer Syngenta Benelux. Haar werkgebied beperkt zich niet tot alleen gewasbescherming, maar behelst ook de tak zaadveredeling. "Duurzaamheid heeft al een tijd geleden zijn intrede gedaan in ons bedrijf. Begin 2017 hebben we van duurzaamheid onze core business gemaakt, onder meer door een Chief Sustainability Officer voor Syngenta wereldwijd te benoemen. Haar taak is ervoor te zorgen dat duurzaamheid in het hart van onze organisatie komt. De aanzet tot deze stap is het besef dat de toekomst van het bedrijf ligt in het verder verduurzamen van de land- en tuinbouw."

Concrete oplossingen

Wat houdt de functie van Hanneke Verhelst in? "Mijn taak is om uit te dragen hoe we als bedrijf een bijdrage kunnen leveren aan duurzaamheid en welke rol innovatie daarin speelt. Dat uitdragen gebeurt naar buiten en intern. Dat laatste heeft als doel dat medewerkers de duurzaamheidsgedachte handen en voeten gaan geven, en concrete oplossingen ontwikkelen."

'Duurzaamheid roept samenwerking op'

Hanneke Verhelst illustreert met enkele voorbeelden. "Vanuit de ambitie 'Zero Impact' (iedere druppel gewasbescherming op de juiste plek) investeren we veel in bewustwording en kennisvergroting bij telers ten aanzien van verantwoord gebruik. We bieden ze daarvoor praktische handvatten. Zo voeren we bijvoorbeeld een campagne rond driftreductie, waarbij telers onder meer een handig hulpmiddel krijgen om de spuitboom op de juiste hoogte te houden en driftreducerende doppen kunnen winnen. Ook hebben we dit jaar een 'zandzoeker app' ontwikkeld, die een teler helpt om de meest duurzame middelen te gebruiken op gronden die gevoelig zijn voor uitspoeling naar grondwater. Ook investeren we steeds meer in biologicals. Naast ons biocontrol lab in Gent en de 'BioAlliance' met DSM hebben we ook een taskforce biologicals opgericht, die als taak heeft groene middelen sneller op de Nederlandse markt te krijgen. Ten slotte zetten we vanuit onze zadenbusiness enorm in op klimaatweerbaarheid van gewassen, ziekteresistentie en het versterken van biodiversiteit."

In gesprek met veel partijen

"In 2017 en 2018 zijn we met veel partijen het gesprek aangegaan, binnen de sector en daarbuiten. Met als centrale vraag: wat betekent duurzame land- en tuinbouw voor u en wat verwacht u van ons? Dat leverde veel goede en open gesprekken op." Vanuit haar persoonlijke overtuigingen staat Hanneke Verhelst volledig achter duurzaamheid. "Ik vind verduurzaming belangrijk, zeker waar het het voedselvraagstuk betreft. Uiteindelijk moet iedereen eten. Hoe kun je dat dan op een zo verantwoord mogelijke manier doen? Hier moeten goede oplossingen voor komen. Als ik kijk naar onze organisatie ben ik ervan overtuigd dat dit gaat lukken, gezien het aantal ideeën voor verbetering die onze mensen hebben. Daar komt bij dat duurzaamheid als vanzelf samenwerking oproept, want voor verduurzaming heb je alle partijen in de keten nodig."

Gewasbescherming en

MILIEU-INDICATOR GEWASBESCHERMING

In de plantaardige keten en de maatschappij is behoefte aan een transparant instrument voor het classificeren van de milieu-impact van het totaalpakket aan gewasbeschermingsmiddelen, de frequentie en de dosering. Een open rekentool, die onder meer kan worden toegepast in certificeringsschema's. Tot nu toe wordt daarvoor de CLM Milieumeetlat gebruikt. Op dit moment wordt gewerkt aan een opvolger: de Milieu-Indicator Gewasbescherming.

Milieu-Indicator Gewasbescherming: in 2021 oplevering

De Milieu-Indicator Gewasbescherming moet een objectief en transparant instrument worden, met draagvlak in de sector, de markt en de samenleving. Het moet ook internationaal toepasbaar zijn. De ontwikkeling van de Milieu-Indicator Gewasbescherming wordt gedragen door een breed consortium organisaties en bedrijven door de hele keten heen. Ook het Ministerie van LNV en Stichting Natuur en Milieu maken deel uit van het consortium. De uitvoerende partners zijn Wageningen UR, het

CLM en de Stichting Natuur en Milieu. De ontwikkeling vindt plaats onder leiding van Johan Bremmer en Dora Lakner, beiden werkzaam bij Wageningen UR. Inmiddels is het voorstel voor de te ontwikkelen indicator klaar. Eind 2019 wordt de eerste versie verwacht. In 2020 wordt het instrument getest, wordt de bijbehorende software ontwikkeld en vinden er pilots plaats. Het voornemen is om de Milieu-Indicator Gewasbescherming in 2021 op te leveren.

Praktisch toepasbaar voor telers

Johan Bremmer gaf begin oktober op de jaarlijkse Nefyto medewerkersdag een presentatie over de Milieu-Indicator Gewasbescherming.

"De Milieu-indicator sluit aan bij de risicobeoordelingssystematiek van het Ctgb en EFSA", vertelt hij. "Hij is toepasbaar op alle plantaardige sectoren en gewassen, is toepasbaar op alle gewasbeschermingsmiddelen en differentieert naar alle relevante milieucomponenten. Telers kunnen het praktisch toepassen bij bijvoorbeeld het kiezen van toe te passen middelen."

De indicator gaat alleen over milieu-effecten en niet over effecten op de humane gezondheid, benadrukt Johan Bremmer. "En het is een objectieve indicator, die de impact op het milieu kwantificeert en niet de subjectieve beleving van bijvoorbeeld consumenten."

De indicator is een open rekentool, die beschikbaar wordt gesteld als softwaremodule. "Hiermee kan de milieu-impact van de gebruikte middelen worden uitgerekend per bedrijf, per hectare, per vierkante meter en per eenheid product."

Johan Bremmer (WUR): "Telers kunnen het instrument praktisch toepassen bij bijvoorbeeld het kiezen van toe te passen middelen."

Naar een open rekentool

Een punt van kritiek van Nefyto op de CLM Milieumeetlat is dat de complexe (higher tier) studies die zijn gedaan voor de toelating, niet zijn meegenomen. Verder vindt Nefyto het een bezwaar dat de CLM Milieumeetlat geen open rekentool is waarmee iedereen kan werken en de gepresenteerde resultaten kan narekenen.

Toelatinghouders zijn nogal eens verrast door de uitkomst, vaak in negatieve zin. Zij kunnen dan met het CLM in gesprek hierover. Soms leidt dit tot correctie. Dat de Milieu-Indicator Gewasbescherming een open rekentool wordt, ervaart Nefyto als positief en ziet zij ook als vereiste.

Peter Leendertse, CLM: 'Behoeft aan internationaal toepasbaar instrument'

De CLM Milieumeetlat bestaat sinds 1994. "Hij is destijds geïntroduceerd om telers een praktisch instrument te bieden om bij het kiezen van een gewasbeschermingsmiddel milieubelasting mee te laten wegen", zegt Peter Leendertse, teamleider duurzame teelt bij het CLM. "Ook kun je de Milieumeetlat gebruiken om te monitoren en te benchmarken, bijvoorbeeld door de totale milieubelasting over een heel seizoen uit te rekenen."

De CLM Milieumeetlat wordt gebruikt in certificeringsschema's als 'On the way to Planetproof' (voorheen Milieukeur) en door supermarkten als Albert Heijn. "En ook om in projecten te monitoren wat het milieu-effect is van keuzes die telers maken ten aanzien van gewasbeschermingsmiddelen."

De Milieumeetlat kent een puntensysteem en is gebaseerd op de Ctgb-beoordeling. Maar is in een

aantal opzichten wel een simplificatie daarvan, aldus Peter Leendertse. "De Milieumeetlat beperkt zich tot waterleven, bodemleven en grondwater en neemt dus niet alle milieucategorieën mee van de Ctgb-beoordeling. In 2004 hebben we daar bijen en natuurlijke vijanden van plaagorganismen aan toegevoegd. Daar is geen puntensysteem aan verbonden, zoals bij de andere onderdelen, maar een ABC-classificatie. Op bepaalde onderdelen, bijvoorbeeld voor concentratie in water, hanteert het Ctgb een ingewikkelder rekenmodel dan de Milieumeetlat. Overigens wordt wel rekening gehouden met higher tier studies, waar mogelijk."

Het initiatief om de Milieumeetlat te vervangen door de Milieu-Indicator Gewasbescherming komt onder meer vanuit het CLM zelf. Wat zijn de beoogde weegredenen? "Er blijkt steeds meer behoefte aan

milieu-impact

VOLGT CLM MILIEUMEETLAT OP

De indicator is een open rekentool, die beschikbaar wordt gesteld als softwaremodule

Vooralsnog alleen voor middelen

Nederlandse telers passen geïntegreerde gewasbescherming toe. Dat betekent dat zij voor gewasbescherming steeds kiezen uit een compleet pakket teeltmaatregelen. Dat betreft niet alleen gewasbeschermingsmiddelen, maar bijvoorbeeld ook mechanische onkruidbestrijding. Ook zo'n maatregel heeft milieu-impact. En wat zijn de effecten op bijvoorbeeld bodemgezondheid en afspoeling? Wat je graag zou willen, is dat de teler een instrument heeft waarmee hij de milieu-impact en neveneffecten van alle gewasbeschermingsmaatregelen kan berekenen. Biedt de Milieu-Indicator Gewasbescherming dit? "Nee, vooralsnog niet", antwoordt Johan Bremmer. "Het is in eerste instantie een instrument dat zich volledig richt op middelen. Maar wellicht is dit in de toekomst in te bouwen."

Peter Leendertse (CLM): "De Milieumeetlat beperkt zich tot waterleven, bodemleven, grondwater, bijen en natuurlijke vijanden van plaagorganismen."

een internationaal toepasbaar instrument, ook in andere klimaatgebieden, dat breed gedragen is. Daar willen we met dit nieuwe instrument op inspringen", aldus Peter Leendertse.

Nefyto: laat complexe toelatingsstudies meewegen

De ontwikkelaars van de Milieu-Indicator Gewasbescherming geven aan dat zij aansluiten bij de systematiek van beoordeling op milieu-aspecten door het Ctgb. Nefyto staat hier positief tegenover en vindt dit ook een vereiste. De beoordeling door het Ctgb is immers de wettelijk vastgestelde wijze en kent een gedegen wetenschappelijke onderbouwing.

De beoordeling door het Ctgb kent de zogeheten tiered approach. Voor ieder middel begint de beoordeling met een relatief eenvoudig model om vast te stellen of er wel of geen risico is. Blijkt er een risico te zijn, dan volgt een complexere studie in een higher tier.

De rekenmethode voor de Milieu-Indicator Gewasbescherming vraagt een versimpeling van de Ctgb-beoordeling, om zo tot een werkbaar instrument en eenvoudige classificatie te komen. Nefyto hoopt dat de vertaalslag van de Ctgb-systematiek naar de Milieu-Indicator Gewasbescherming de complexe toelatingsstudies voldoende laat meewegen.

"De classificatie van middelen door de Milieu-Indicator Gewasbescherming zou op basis van de toelatingsbeoordeling en het gebruiksvoorschrift moeten zijn", pleit Maritza van Assen, directeur van Nefyto. "En ook rekening moeten houden met alle specifieke onderzoeken die zijn gedaan voor de toelatingsbeoordeling. De gewasbeschermingsbedrijven investeren veel in een wettelijke toelating. Als de Milieu-Indicator Gewasbescherming de higher tier studies buiten beschouwing laat, wordt een aantal middelen te kort gedaan in de classificatie."

Demo's gesloten vulsysteem in 2020

In de toekomst zal het vullen van spuitmachines met vloeibare gewasbeschermingsmiddelen alleen nog maar zijn toegestaan indien daarvoor een gesloten vulsysteem wordt gebruikt. Dit is één van de maatregelen uit het Pakket van Maatregelen (onderdeel van de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030) waarmee blootstelling en emissies naar het milieu verder worden beperkt. Er zullen door de industrie tijdig vulsystemen beschikbaar worden gemaakt. Easyflow is al beschikbaar. Een tweede systeem, genaamd Easyconnect, wordt over twee jaar op de markt verwacht.

Nefyto wil de introductie van deze systemen in de praktijk begeleiden. Om de agrarische sector met deze systemen bekend te maken, zal Nefyto in 2020 via demonstraties tijdens diverse open dagen van de proefbedrijven in Nederland deze systemen aan de bezoekers tonen.

Hans Buth nieuw lid Dagelijks Bestuur

Per 1 januari 2020 treedt Hans Buth (Syngenta) toe tot het Dagelijks Bestuur van Nefyto. Bij Syngenta was hij voorheen Head of Specialty Crops North Europe en wordt nu verantwoordelijk voor de Benelux Syngenta Crop Protection Activiteiten in de Benelux. Hans Buth volgt daarin Jonathan Halstead op, die het Dagelijks Bestuur verlaat in verband met een nieuwe functie als hoofd van Syngenta North West Europe voor gewasbescherming en seedcare.

Hans Buth

Wisseling van de wacht Landbouwcommissie en Core Team

Arjan de Bever, werkzaam bij BASF als registratie manager, is benoemd tot voorzitter van de Nefyto Landbouwcommissie. Hij volgt daarin Tom Smit op, die binnen Bayer een andere functie heeft aanvaard. In de Landbouwcommissie worden technische zaken

besproken rond de toelatingsbeoordeling, zoals richtsnoeren voor onderzoek en procedurele zaken. Een kerngroep uit de Landbouwcommissie, het Core Team, voert onder meer het Technisch overleg met het Ctgb. Het Core Team bestaat per 1 januari 2020 uit Arjan de Bever (BASF), Manon Moonen (Syngenta), Erik Kop (UPL), Herlinde Noppe (Corteva), Jochem Rutters (Certis) en Jan Verhaert (Bayer).

Arjan de Bever

Tom Smit en Nefyto-directeur Maritza van Assen

Voortgang Tracking & Tracing AgroCloSer

In 2019 is verdere voortgang gemaakt met de implementatie van tracking & tracing in de gewasbeschermingsketen. Gewerkt wordt aan het opzetten van een digitaal platform waarmee de handelsketen gestandaardiseerd kan communiceren over leveringen van gewasbeschermingsmiddelen. De stichting AgroCloSer is in maart 2018 opgericht door Nefyto en Agrodis. Ook niet-leden van Nefyto en van Agrodis kunnen zich aansluiten bij AgroCloSer. Er wordt gesproken over uitbreiding van de activiteiten naar de Belgische markt. Op 4 december 2019 vond opnieuw een demodag plaats voor de aangesloten bedrijven.

Voedselproductie en gewasbescherming

'Samen werken aan voedsel van de toekomst!' is de titel van de animatie die Nefyto op 12 december 2019 presenteerde. Hiermee wil Nefyto op eenvoudige en begrijpelijke wijze het verhaal uitleggen achter gewasbescherming in de voedselproductie, van teler tot consument. De teler wil zijn gewassen beschermen en maakt daarin afwegingen. Hij kan kiezen voor biologie, chemie of een slimme combinatie van beide. Ook de consument heeft een grote rol en

bepaalt welke producten er in de supermarkt liggen. Uiteindelijk is het gezamenlijke doel van teler, consument en gewasbeschermingsbedrijven: de beschikbaarheid van duurzaam, betaalbaar, veilig en gezond voedsel. Scan de QR-code om naar de animatie te gaan.

Discussie over importtoleranties

WAT IS IMPACT OP TEELT EN INTERNATIONALE HANDEL?

Het strenge toelatingsbeleid van de EU voor gewasbeschermingsmiddelen leidt ertoe dat in Europa actieve stoffen verboden zijn die elders in de wereld wel zijn toegelaten. Maar hoe zit het met geïmporteerd voedsel?

Moeten die vrij zijn van de hier verboden stoffen? Of moeten er importtoleranties worden vastgesteld? In dit artikel de argumenten voor en tegen vanuit verschillende perspectieven.

Europa strenger dan de rest

Het toelatingsbeleid van de EU is het strengste ter wereld. Dit is de laatste jaren op diverse onderdelen verder aangescherpt, onder meer ook door politieke bemoeienis met het toelatingsbeleid. Eén van de onderdelen van de wetgeving betreft de zogeheten cut-off criteria. Deze hebben betrekking op de intrinsieke eigenschappen van een actieve stof. Heeft een stof bijvoorbeeld carcinogene of hormoonverstorende eigenschappen, dan krijgt de stof per definitie geen toelating, ook al kan de stof op basis van een risicobeoordeling veilig worden gebruikt. Europa is de enige in de wereld die deze cut-off criteria toepast. "De discussie over importtoleranties zoals die nu plaats-

vindt, zou niet nodig zijn als het toelatingsbeleid verder geharmoniseerd was", zegt Maritza van Assen, voorzitter van Nefyto. "De gewasbeschermingsbedrijven pleiten steeds voor een toelatingsbeleid dat geheel is gebaseerd op wetenschap en op risicobeoordeling. Een dergelijke wijze van beoordeling kan mondiaal geharmoniseerd zijn. Zo lang dit niet het geval is, zijn importtoleranties een wenselijk instrument. Daarmee houden we voor de Europese consument een breed assortiment voedingsproducten, kan Nederland zijn positie als handelsland handhaven, en kunnen ontwikkelingslanden blijven importeren naar de EU."

Handelsland Nederland

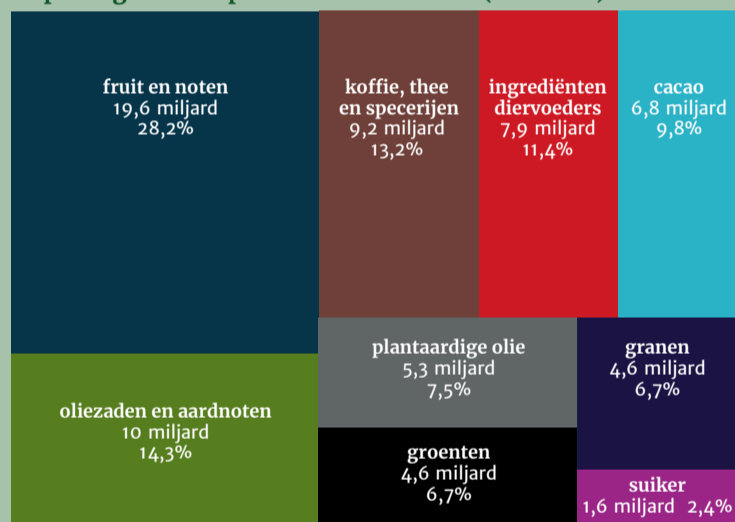
Nederland exporteert veel agrarische producten, zoals pootaardappelen, zaden en uien. Ook de handel door Nederland en de import van agrarische producten die in derde landen zijn geteeld, is groot. Bijvoorbeeld bananen, mango's, rijst en grondstoffen voor veevoer. Als wij geen producten uit derde landen meer importeren, zou ook onze exportpositie onder druk komen te staan.

Als klein land met een open economie heeft Nederland veel belang bij internationale handel. Nederland vervult een belangrijke logistieke functie in de distributie van agrarische producten.

Daarom zijn importerende partijen een uitgesproken voorstander van importtoleranties. Want die zijn nodig om handel te kunnen blijven drijven en zo een belangrijke bijdrage te leveren aan de Nederlandse economie.

Wanneer er geen importtoleranties zouden zijn, beïnvloedt dat ook de beschikbaarheid van producten voor de consument. Jaarrond kunnen we nu immers beschikken over een rijke keuze aan verse producten. De vraag is of deze keuze er nog is als importtoleranties niet worden vastgesteld.

Import agrarische producten EU in 2016 (in euro's)

Bron: Estimation of Potentially Affected Agricultural Imports Due to Hazard-Based Criteria in the EU Regulation of Plant Protection Products, Bryant Christie Inc. Research, oktober 2017

Importtoleranties zijn nodig

Een importtolerantie is een residu-norm (MRL, Maximum Residue Limit) van een gewasbeschermingsmiddel dat niet wordt gebruikt in het land van import. Voor sommige combinaties van voedingsproducten en actieve stof zijn importtoleranties nodig. Dat geldt onder meer voor actieve stoffen die niet in Europa worden gebruikt, bijvoorbeeld omdat de gewassen waarop ze toepasbaar zijn niet in Europa worden geteeld. Verder is de werking van een gewasbeschermingsmiddel soms afhankelijk van klimaat. Daardoor kan een stof wellicht in een gematigd klimaat niet verantwoord worden toegepast en in een tropisch klimaat wel.

De residu-normen voor importproducten worden op dezelfde manier vastgesteld als voor nationaal geteelde producten. Geïmporteerde producten worden gemonitord, om te controleren of ze voldoen aan de importtolerantie.

MRL en importtolerantie

De residu-norm (MRL, Maximum Residue Limit) is het wettelijk toegestane maximale residugehalte van een gewasbeschermingsmiddel in voedsel of veevoer. Goed om te weten: de MRL is een norm die gebaseerd is op goed landbouwkundig gebruik van een gewasbeschermingsmiddel. Echter, de MRL ligt vele malen lager dan de gezondheidsnorm op basis van de ADI (Acceptable Daily Intake). Daardoor is met de MRL de veiligheid van de consumptie gegarandeerd.

De MRL wordt afgeleid uit toxicologische kennis over de stof en uit proeven waarbij een gewasbeschermingsmiddel maximaal wordt ingezet om zelfs onder hoge druk van ziektes, plagen of onkruiden een goede oogst te garanderen. Importtoleranties worden door de EU via een vergelijkbare systematiek vastgesteld als een MRL. De consument is met een importtolerantie even goed beschermd als wanneer de actieve stof wél in de EU is toegelaten.

Telers willen gelijk speelveld

Telersorganisaties laten weten dat ze het onrechtvaardig vinden dat zij bepaalde gewasbeschermingsmiddelen niet mogen gebruiken, terwijl geïmporteerde producten daarvan wel residuen mogen bevatten. Er is dan geen sprake van een gelijk speelveld, vinden telers.

Verder denken telersorganisaties dat de gemiddelde Nederlandse consument geen Nederlands product gaat kopen dat mogelijk duurder is, doordat de teler hogere kosten heeft moeten maken omdat hij bepaalde gewasbescherming niet heeft kunnen gebruiken. Terwijl

hetzelfde product dat elders goedkoper geteeld is, ernaast in de schappen ligt. Met een dergelijke oneerlijke concurrentie kan een duurzame productie met bijbehorende risico's en investeringen hierdoor in Nederland ernstig bemoeilijkt worden.

Thema van Nefyto Jaarvergadering

Het middagprogramma van de jaarvergadering van Nefyto op 12 december 2019 was gewijd aan het thema 'wel of geen importtoleranties', onder de titel 'Impact Importtoleranties op Teelt en Internationale Handel'. Sprekers van verschillende partijen zetten die middag hun standpunt uiteen. Dat waren Paulien van de Graaff (Comité Graanhandel), John Kusters (fruitteler, Agrodis), Fred van Heyningen (Nature's Pride), Keimpe van der Heide (Nederlandse Akkerbouw Vakbond) en Hinse Boonstra (Bayer CropScience, Nefyto).

Discussie gaat breder

De discussie over importtoleranties is gekoppeld aan een bredere maatschappelijke discussie die momenteel gaande is en die betrekking heeft op vrijhandel en vrijhandelsakkoorden, harmonisatie, en acceptatie van elkaar standaarden ten opzichte van het belang van een gelijk speelveld. Te denken valt aan de discussies over CETA, Mercosur en overige handelsakkoorden.

COLOFON

NEFYTO BULLETIN 4 | DECEMBER 2019 | JAARGANG 25 Nefyto Bulletin is een uitgave van Nefyto. Nefyto – Dutch Crop Protection Association – behartigt belangen van bedrijven die chemische & biologische gewasbeschermingsmiddelen ontwikkelen voor de Nederlandse markt. Het bulletin wordt kosteloos toegezonden aan personen en organisaties die op enigerlei wijze betrokken zijn bij gewasbescherming in Nederland. Nefyto Bulletin verschijnt vier keer per jaar in een oplage van 1800. REDACTIE Nefyto, Hogeweg 16 | Postbus 80523, 2508 GM Den Haag | T (070) 750 31 00 | nefyto@nefyto.nl | www.nefyto.nl | @nefytoNL TEKST EN REALISATIE Fred Meijer Communicatie, Doetinchem
ONTWERP EN LAY-OUT Cyril Strijdonk Ontwerpburo, Gaanderen FOTOGRAFIE Fred Meijer DRUK JP Offset, Duiven VERSPREIDING Controlled circulation / ISSN 1382-3833 | Afmelden voor het Nefyto Bulletin kan per e-mail: nefyto@nefyto.nl of telefonisch: (070) 750 31 51 | Het Nefyto Bulletin wordt ook digitaal verspreid. Aanmelden kan via het aanmeldformulier op de website: www.nefyto.nl